

Toplumun artan oranda İslamcılaştığı AKP döneminde eskiden beri var olan saldırganlık da arttı. Şiddet toplumun her tarafından fıskırıyor. Erkeklerin erkeklere ve kadınlara yönelik şiddeti, kadın ve erkeğin çocuğa yönelik şiddeti, hayvanlara uygulanan şiddet ve doğaya karşı şiddet... Toplumdaki şiddet devlet şiddetine indirgenemeyecek kadar yaygındır ve özellikle son yıllarda sürekli artmaktadır.

Bunun için iki genel neden sıralanabilir.

Birincisi: kişinin, grubun ya da toplumun bulunduğu konumla olması gerektiği konum arasındaki farklılık büyüdükçe şiddet eğilimi artar.

Bir yandan lider ülkeyiz ve dünya bizi kısıkanıyor, diğer yandan da insanlar buna inanmakla birlikte gerçek durumu da görüyorlar. Aradaki büyük farkı geçici olarak da olsa kapatabilmenin en iyi yolu gücünün yettiğine yönelik şiddettir.

Yukarıdaki saptamayı, bulunulan konumla bulunulması gerektiğine inanılan konum arasındaki büyük farkın şiddeti beslemesini, 1970'li yıllarda Almanya'da yayınlanan barış araştırmalarıyla ilgili bir kitapta okumuştum. Barışı sadece silahsızlanma, komşu ülkelerle savaşmamak olarak değil, toplumdaki şiddetin geriletilmesi temelinde inceliyorlardı. (Kritische Friedensforschung, 1971)

İkincisi: poşet konusunu fazlasıyla tartışan insanlar daha büyük konuları, mesela zamları neden bu kadar açık konuşamazlar?

Bu konuda Frantz Fanon'un Yeryüzünün Lanetlileri kitabındaki bir saptamayı örnek vereceğim. Şimdi kitabı ara bul, sonra ilgili bölümü bul konusuyla uğraşmayacağım; saptamayı iyi hatırlıyorum.

Cezayir'de Fransız sömürgeciliği yıllarında psikologlar arada bir ülkeyi saran ve nedeni bulunamayan cinayet dalgalarını açıklayamazdı. Fanon'a göre bunun nedeni, sömürgeciye saldıramayan halkın birbirine saldırmasıydı. Ulusal kurtuluş savaşının başlamasının ardından cinayet yoğunluğu geriler.

Arada bire bir ilişki var mıdır, bilemiyorum; Fanon daha sonraki araştırmalar hakkında açıklama yapmıyor.

İvır zıvır konularda ateşli tartışmak ama büyük konularda susmak konuşulamadığından dolaydır. Herkes hırsını birbirinden alır.

"İnsanların önemli bölümü patlamaya hazır bomba gibi" saptaması yapılıyor ve bu konuda çok sayıda örnek veriliyor. Ne yapsın adam, gücü kime yetiyorsa ona patlıyor.

Bu durum bize özgü değildir ve tarihte çok sayıda örneği görülmüştür.